

CLUTTER-HOARDING SCALE®

Meetinstrument voor woningobservatie

VIJF NIVEAUS. VIJF CATEGORIEËN.

INSTITUTE FOR
CHALLENGING
DISORGANIZATION®

Education. Research. Strategies.

2005 Palmer Avenue #1068 | Larchmont, NY 10538

1-800-674-7818

C-HS® QUICK REFERENCE GUIDE IS OOK BESCHIKBAAR! Kijk op
www.challengingdisorganization voor meer informatie

Gepubliceerd door het Institute for Challenging Disorganization
2005 Palmer Avenue, #1068
Larchmont, NY 10538
www.challengingdisorganization.org
1-800-674-7818
Publicatie nummer 016

Copyright © 2011-2019 The Institute for Challenging Disorganization (ICD) (voorheen de National Study Group on Chronic Disorganization), St. Louis, MO, U.S.A. ICD verleent toestemming om de Clutter–Hoarding Scale® geheel of gedeeltelijk te kopiëren, printen en delen voor educatieve non-profit doeleinden, op voorwaarde dat het copyright van ICD vermeld wordt. Verzoeken om toestemming om te citeren, kopiëren, reproduceren of verspreiden van de C–HS® voor commerciële doeleinden dienen schriftelijk aangevraagd te worden bij www.challengingdisorganization.org.

Dit document is alleen bedoeld als richtlijn. Het Institute for Challenging Disorganization is niet verantwoordelijk voor werk dat wordt uitgevoerd door een professional organizer of gerelateerde professional die de Clutter–Hoarding Scale® gebruikt.

ICD is dank verschuldigd aan de schrijvers van de 2011 herziene editie: Kristin Bergfeld, Sheila Delson, CPO-CD®, Randi B. Lyman, CPO-CD®, Lynn Mino, CPO-CD® and Heidi Schulz, CPO-CD®; en aan de oorspronkelijke schrijvers: Sheila Delson, Cindy Glovinsky, Terry Prince and Heidi Schulz. Nederlandse vertaling: Hilde Verdijk, CPO-CD®

DOEL VAN DE C-HS®

Als meetinstrument in particuliere woningen	4
Als richtlijn voor professional organizers, overige professionals en in samenwerkingsverbanden	5

PARAMETERS VAN DE C-HS®

De vijf niveaus van de ICD Clutter–Hoarding Scale®	6
De vijf categorieën in elk niveau	7

NIVEAU'S VAN DE C-HS®

Niveau I – Groen – Laag	8
Niveau II – Blauw – Waakzaam	9
Niveau III – Geel – Verhoogd	10
Niveau IV – Oranje – Hoog	11
Niveau V – Rood – Ernstig	12

AANVULLENDE INFORMATIE

Hoarding van dieren	14
Ernstige woningvervuiling	15
Afvoeren van medicijnen	16

AAANVULLENDE ICD BRONNEN

Informatiebladen (gratis) en meer	17
-----------------------------------	----

DOEL VAN DE C-HS®

Als meetinstrument in particuliere woningen

Het Institute for Challenging Disorganization (ICD) ontwikkelde de *Clutter–Hoarding Scale*® (C–HS®) als observatie- en meetinstrument voor particuliere woningen en is alleen bedoeld voor woonruimtes.

- De C–HS® is specifiek bedoeld voor gebruik in de woning, tenzij de bouwkundige staat en/of aspecten aan de buitenkant van de woning, de veiligheid binnen in gevaar brengen.
- De C–HS® is niet bedoeld als meetinstrument voor bijgebouwen als schuren, vrijstaande garages of bijgebouwen.
- De C–HS® mag niet worden gebruikt voor diagnostische doeleinden of psychologische evaluatie van één of meerdere personen.
- ICD is niet verantwoordelijk voor werk dat wordt uitgevoerd door een professional organizer, andere professional of willekeurig persoon die gebruik maakt van de C–HS®.

Voor gebruik als richtlijn door Professional Organizers, Overige Professionals en in Samenwerkingsverbanden

De C-HS® biedt duidelijke criteria als het gaat om veiligheids- en gezondheidsrisico's en geeft inzicht in de verschillende niveaus van woonomgevingen waarin professional organizers, overige professionals en anderen zouden kunnen werken.

ICD erkent en definieert de volgende categorieën hulp- en dienstverleners die gebruik zouden kunnen maken van de C-HS®:

Professional Organizers

Professional organizers zijn dienstverleners die een vergoeding ontvangen voor het aanbieden van diensten op gebied van structuur en overzicht. Zij handhaven professionele standaarden en ethische richtlijnen die worden bepaald door beroepsverenigingen of -organisatie. Professional organizers werken voortdurend aan eigen scholing op het vakgebied en/of gespecialiseerde onderwerpen.

Overige Professionals

Overige professionals werken specifiek aan bepaalde onderdelen/onderwerpen in chronische gedesorganiseerde huishoudens. Hieronder vallen o.a. psychiaters, psychologen, huisartsen, verpleegkundigen, GGD- en GGZ-medewerkers, maatschappelijk werkers, leerkrachten, onderzoekers, wetshandhavers en (AD(H))D-coaches.

Samenwerkingsverbanden

Een samenwerkingsverband kan bestaan uit elke mogelijke combinatie van professional organizers, overige professionals, therapeuten, coaches, familieleden en maatschappelijke instellingen. Iedereen die professioneel of persoonlijk betrokken is bij een individu om diens omgeving te veranderen en onderhouden kan worden beschouwd als lid van het samenwerkingsverband.

ICD is een not-for-profit 501(c)(3) educatieve organisatie. De missie van ICD is het aanbieden van educatie, onderzoek en strategieën om mensen die chronisch gedesorganiseerd zijn te helpen

PARAMETERS VAN DE CH-S®

Vijf Niveaus

ICD heeft vijf niveaus vastgesteld om de mate van huishoudelijke wanorde en/of hoarding te bepalen vanuit het perspectief van een professional organizer of overige verwante professional.

De niveaus van de schaal zijn progressief, met Niveau I als laagste en Niveau V als hoogste. ICD beschouwt Niveau III als omslagpunt tussen een gedesorganiseerd huishouden en een hoarding-situatie. Niveau III en hoger vereisen gedegen kennis van en ervaring met het werken in een hoarding-situatie.

NIVEAU	KLEUR	NIVEAU VAN CLUTTER-HOARDING
I	GROEN	LAAG
II	BLAUW	WAAKZAAM
III	GEEL	VERHOOGD
IV	ORANJE	HOOG
V	ROOD	ERNSTIG

Vijf categorieën om te beoordelen

Binnen elk niveau zijn vijf specifieke categorieën die de mate van wanorde en/of hoarding omschrijven.

1. Structuur en bestemming

Beoordeling van toegankelijkheid in-, uit- en doorgangen, de werking en staat van afvoeren, elektra, CV, ventilatie en/of airconditioning en bouwkundige en structurele aspecten.

2. Huisdieren en ongedierte

Beoordeling van aantal en verzorging van huisdieren, naleving van de Wet Dieren (art 1.3), vaststellen aanwezigheid van plagen (knaagdieren, insecten of ander schadelijk ongedierte)

3. Functioneren van het huishouden

Beoordeling van veiligheid, functioneren en toegankelijkheid van kamers en hun oorspronkelijke doeleinden.

4. Gezondheid en veiligheid

Beoordeling van hygiëne in de woning, manier van huishouden en wijze van bewaren medicatie (voorgeschreven en vrij verkrijgbaar)

5. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Aanbevelingen voor PBM (stofmaskers, handschoenen, veiligheidsbrillen, beschermende kleding) die de drager beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's in de werkomgeving. Meer uitgebreide uitrusting mogelijk/noodzakelijk bij waarneming van hogere risico's.

NIVEAU I

GROEN

LAAG

Woning en wijze van huishouden worden beschouwd als standaard. Er is geen speciale kennis of ervaring m.b.t. chronische desorganisatie vereist.

<p>Structuur en bestemming</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle deuren, ramen en trappen bereikbaar en bruikbaar. • Afvoeren, Elektra, CV, ventilatie en/of airconditioning volledig functionerend. • Rookmelders en CO-melders aanwezig en functionerend.
<p>Huisdieren en ongedierte</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Huisdieren worden goed verzorgd en gehuisvest conform Wet Dieren & Besluit Houders van Dieren. • Insecten en ongedierte niet aantoonbaar
<p>Functioneren huishouden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geen buitensporige hoeveelheid spullen • Alle kamers bruikbaar zoals bedoeld • Alle huishoudelijke apparatuur volledig functionerend • Huis wordt regelmatig verzorgd en onderhouden
<p>Gezondheid en veiligheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veilige en schone woonomgeving • Geen geurtjes (dieren, voedsel of gas) • Medicijnen in normale hoeveelheden aanwezig en binnen houdbaarheidsdatum. Zorgvuldig en veilig opgeborgen, onbereikbaar voor kinderen.
<p>Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PBM optioneel • EHBO-doos, desinfecterende handgel, zaklamp en insectenwerend middel

NIVEAU II

BLAUW

WAAKZAAM

Huis en huishouden vragen om professional organizers of andere professionals die kennis en ervaring hebben op het gebied van chronische desorganisatie

Structuur en bestemming	<ul style="list-style-type: none"> • Eén hoofdingang geblokkeerd • Eén groot huishoudelijk apparaat of CV, ventilatie of airconditioning langer dan 3 maanden niet functionerend • Afvoeren of elektra niet volledig functionerend • Rookmelders en-of CO/melders niet aanwezig of niet functionerend.
Huisdieren en ongedierte	<ul style="list-style-type: none"> • Huisdieren worden (mogelijk) onvoldoende verzorgd en/of benadeeld in welzijn en hygiëne, dieren vertonen mogelijk afwijkend gedrag • Zichtbare of stinkende uitwerpselen • Zichtbare haren of veren op de grond of meubels • Bewijs van (lichte tot gemiddelde) aanwezigheid van algemeen voorkomende insecten en ongedierte
Functioneren huishouden	<ul style="list-style-type: none"> • Spullen belemmeren deels het gebruik van de belangrijkste woonruimtes • Lichte verstopping van uit- en doorgangen, loopruimte en trappen • Een aantal huishoudelijke apparaten functioneert niet meer zoals het hoort • Onregelmatig onderhoud of verzorging van de woning
Gezondheid en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Verminderde hygiëne door onregelmatig/onvoldoende onderhoud • Geurtjes van vuile vaat, voedsel, wasgoed, sanitair • Schimmelvorming in badkamer of keuken • Meer medicijnen (voorgeschreven of vrij verkrijgbaar) in huis dan noodzakelijk, (deel van de) medicijnen over de datum. Onzorgvuldig beheer of opslag van medicijnen
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)	<ul style="list-style-type: none"> • Licht: waar nodig en zoals aanbevolen • Medische, industriële, latex of leren werkhandschoenen met versteviging • Pet of wegwerp non-woven mutsjes (operatiemutsje) • Wegwerp-schoenhoezen • EHBO-doos, desinfecterende handgel, zaklamp en insectenwerend middel/spray

NIVEAU III

GEEL

VERHOOGD

ICD beschouwt Niveau III als omslagpunt tussen een rommelig huishouden en een potentiële hoardingsituatie. Hulp- en dienstverleners die in een Niveau III huishouden aan de slag gaan, dienen aantoonbaar kennis en ervaring te hebben met chronische desorganisatie. Een (lokaal) netwerk van gerelateerde professionals, met name in de GGZ, is vereist.

Structuur en bestemming	<ul style="list-style-type: none"> • Buiten staan spullen die binnen horen • CV, ventilatie of airconditioning langer dan drie maanden niet functionerend • Rookmelders en CO-melders niet aanwezig of niet functionerend • Een deel van het huis heeft sinds zes maanden lichte structurele schade
Huisdieren en ongedierte	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal huisdieren overschrijdt de norm/voldoet niet aan de Wet Dieren (art 3.1) • Verzorging van dieren is onder de maat of onhygiënisch voor of door de dieren (zoals vervuild aquarium, dierlijke geuren en zichtbare uitwerpselen en/of afval) • Hoorbare aanwezigheid ongedierte, gemiddelde hoeveelheid spinnen(webben) • Lichte plaag van bedwantsen, luizen, vlooiën, kakkerlakken, mieren, zilvervisjes
Functioneren huishouden	<ul style="list-style-type: none"> • Spullen belemmeren functioneel gebruik van belangrijkste leefruimtes • Spullen stapelen zich op rond in- en uitgangen, loopruimte en trappen en belemmeren vrije doorgang • Minimaal één ruimte kan niet volgens beoogde bestemming worden gebruikt (bijvoorbeeld opslag spullen in de douche, bed verminderd toegankelijk of bruikbaar door hoeveelheid spullen) • Meerdere apparaten niet volledig functionerend en onzorgvuldig gebruik van elektra en verlengkabels • Onderhoud en verzorging van de woning onder de maat • Minimaal één of twee duidelijk schadelijke of gevaarlijke stoffen of materialen in huis, zoals geknoeiide chemicaliën of gebroken glas
Gezondheid en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiëne onder de maat, bijvoorbeeld verontreinigd aanrecht, vuile vaat, vuil sanitair, zichtbare schimmelvorming in badkamer en/of keuken • Duidelijke en irriterende geuren • Vuilnisbakken niet aanwezig, niet in gebruik of overvol • Aanwezigheid van ruime hoeveelheid stof, vuil en/of afval • Vuile was ligt verspreid door het hele huis • Medicijnen (voorgeschreven en vrij verkrijgbaar) liggen voor het grijpen door mensen en dieren. De medicijnen zijn (deels) over datum
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)	<ul style="list-style-type: none"> • Gemiddeld • Mondkapjes of koolstofmaskers • Veiligheidsbril en medische, industriële, latex of leren werkhandschoenen met versteviging • Wegwerpoveralls, pet of helm, werkschoenen of laarzen • EHBO-doos, desinfecterende handgel, zaklamp en insectenwerend middel/spray

NIVEAU IV

ORANJE

HOOG

Huis en huishouden vragen om een gecoördineerde teamaanpak in aanvulling op professional organizers en familie. Een team kan bestaan uit GGZ-medewerkers, maatschappelijk werk, budgetcoaches, ongediertebestrijding, inspectiedienst dierenbescherming, gespecialiseerde schoonmaakbedrijven, aannemers of klussendiensten. In deze huishoudens spelen (geestelijke) gezondheidsproblemen en/of financiële problemen vaak een rol.

Structuur en bestemming	<ul style="list-style-type: none"> • Opslag buiten van buitensporige hoeveelheden spullen die eigenlijk binnen horen • CV, ventilatiesystemen en airconditioning langer dan een jaar niet functionerend • Rookmelders en CO-melders niet aanwezig of niet functionerend • De woning heeft langer dan zes maanden structurele schade • Waterschade, beschadiging muren en fundering, gebroken ruiten, kapotte deuren, afvoer/riolering niet functionerend, stank, zichtbare overstroming riool
Huisdieren en ongedierte	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal en verzorging huisdieren overschrijdt de norm/voldoet niet aan de Wet Dieren (art 3.1). Dieren vertonen mogelijk afwijkend en/of destructief gedrag. • Buitensporig veel spinnen en spinnenwebben • Knaagdieren, ongedierte en/of vleermuizen in kelder of zolder, zicht- en hoorbaar • Gemiddeld ernstige insectenplaag/plagen van bedwantsen, luizen, vlooiën, kakkerlakken, mieren, zilvervisjes etc.
Functioneren huishouden	<ul style="list-style-type: none"> • Verminderd gebruik of toegankelijkheid tot voornaamste woonruimtes • Meerdere ruimtes zo vol met spullen dat ze niet volgens beoogd doel gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld douche of bed onbereikbaar of onbruikbaar • Opgestapelde spullen hinderen bij in- en uitgangen, loopruimte en trappen • Onjuiste of risicovolle opslag van (brand)gevaarlijke materialen, zoals stookolie, lekkende verfbussen, oplosmiddelen of andere chemicaliën • Onjuist gebruik van apparatuur (bijv.: opslag gereedschap in koelkast) of van elektrische verwarmingsapparatuur, ventilatoren en verlengkabels
Gezondheid en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid van rottend voedsel of organische besmetting • Voedsel over de datum, lekke of bolstaande verpakkingen en blikken • Servies en keukengerei/bestek onbruikbaar • Afwezigheid beddengoed, slapen op kale matras of zitmeubels of vloer • Insecten in bedden of meubilair • Zichtbare schimmelvorming, zichtbare vochtplekken of stilstaand water in huis • Medicijnen (voorgeschreven en vrij verkrijgbaar) liggen voor het grijpen door mensen en dieren. De medicijnen zijn (deels) over datum
Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)	<ul style="list-style-type: none"> • Volledige uitrusting • Mondkapjes of koolstofmaskers, veiligheidsbril • Verstevigde medische, industriële, latex of leren werkhandschoenen • Wegwerpoverall, pet of helm, werkschoenen of laarzen, wegwerp-schoenhoezen • EHBO-does, desinfecterende handgel, hoofd-of zaklamp, insectenwerend middel

NIVEAU V

ROOD

ERNSTIG

Situatie vereist een uitgebreid team van gespecialiseerde professionals, naast professional organizers en familie. Professional organizers wordt afgeraden alleen te werken. Een team dient duidelijke doelen en afgebakende tijdsplanning formeel op papier vast te leggen voor het werk begint. Een team kan bestaan uit familie, GGZ-professionals, maatschappelijk werkers, bouwkundige, en eerste-hulp-diensten als politie of brandweer. In een Niveau V-situatie is mogelijk hulp nodig bij juridische zaken, zoals voogdij, echtscheiding, dreigende huisuitzetting, of rechterlijke veroordelingen.

Structuur en bestemming	<ul style="list-style-type: none"> • Extreme hoeveelheden spullen binnen en buiten, overwoekerde tuin, achtergelaten apparaten of machines • Ventilatie(system) afwezig of niet functionerend; CV en airconditioning niet functionerend • Rookmelders en CO-melders afwezig of niet functionerend • Waterschade aan vloeren, muren en fundering, gebroken ruiten, kapotte deuren • Elektra, watertoe- en afvoer onbetrouwbaar of niet goed functionerend, stank en/of zichtbare overstroming riolering • Onherstelbare structurele schade aan binnen- en buitenkant van de woning
Huisdieren en ongedierte	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal en verzorging huisdieren overschrijdt de norm/voldoet niet aan de Wet Dieren (art 3.1). Dieren lopen risico qua gezondheid en hygiëne. • Dieren vormen risico voor mensen door gedrag, gezondheid of aantal. • Ruime hoeveelheid spinnen, muizen, ratten en andere knaagdieren, vlermuizen, (mogelijk wasberen en/of slangen in landelijk gebied of overzeese gebieden) • Hevige insectenplaag: bedwantsen, luizen, vlooiën, kakkerlakken, mieren en zilversjjes etc.
Functioneren huishouden	<ul style="list-style-type: none"> • Belangrijkste vertrekken in huis niet bruikbaar en bewoonbaar • Geen enkele kamer bruikbaar volgens beoogd doel • In-, uit- en doorgangen, loopruimte en trappen geblokkeerd door spullen • Sanitair niet bruikbaar of niet functionerend • Gevaarlijke leefomstandigheden door verzamelde/opgeslagen spullen • Apparatuur onbruikbaar • Gevaarlijke en primitieve primaire bronnen voor warmte en/of licht, zoals kerosine, lantaarns, kaarsen, houtkachels of open vuur
Gezondheid en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Menselijke uitwerpselen en urine zichtbaar aanwezig • Rottend voedsel, organische besmetting, bolstaande of lekkende verpakkingen, voedsel over de datum • Serviesgoed en keukengerei onvindbaar of niet aanwezig • Bedden onbereikbaar of onbruikbaar door spullen of vuil/insectenplaag • Grote hoeveelheden schimmels, vochtplekken en/of stilstaand water • Medicijnen (voorgeschreven en vrij verkrijgbaar) toegankelijk voor mensen en dieren. De medicijnen zijn (deels) over datum

**Persoonlijke
beschermings-
middelen
(PBM)**

- Volledige uitrusting noodzakelijk
- Mondkapjes of koolstofmaskers, veiligheidsbril
- Verstevigde medische, industriële, latex of leren werkhandschoenen
- Wegwerpoverall, pet of helm, werkschoenen of laarzen, wegwerp-schoenhoezen
- EHBO-doos, desinfecterende handgel, hoofd-of zaklamp, insectenwerend middel

AANVULLENDE INFORMATIE

Hoarding van Dieren

Dr. Gary Patronek, oprichter van het Hoarding of Animals Research Consortium (HARC) (Public Health, 1999), definieert dieren hoarding als:

- “Het bezitten van meer dan het normale aantal gezelschapsdieren
- Falen in het bieden van de minimale zorg op gebied van voeding, hygiëne, onderdak, veterinaire zorg, ertoe leidend dat dieren door dit handelen vaak ziek worden of overlijden door uithongering, verspreiden van besmettelijke ziektes, onbehandelde verwondingen of ontbreken van medische zorg
- Ontkenning van het onvermogen om de minimale zorg voor dieren te bieden en ontkenning van de invloed die dit gedrag heeft op de dieren, het huishouden en de menselijke bewoners van het pand
- Volharding, ondanks falend gedrag, in het verzamelen en houden van dieren”

De kosten van Dieren Hoarding kunnen aanzienlijk zijn, o.a. door veterinaire kosten, onderdak, juridische processen en herstel van schade of boetes. Euthanasie voor dieren is vaak de enige optie, veroorzaakt door de slechte gezondheid, besmettelijke ziektes en de enorme hoeveelheid dieren die in een pand verzameld zijn. De aanzienlijke en onherstelbare hygiënische achteruitgang van een woning kan ertoe leiden dat het pand onbewoonbaar wordt verklaard.

Ingrijpen bij Dieren Hoarding omvat meerdere juridische aspecten op het gebied van dierenbescherming, GGZ, volksgezondheid, kinderbescherming, ruimtelijke ordening, bouwvoorschriften, natuurbescherming en hygiëne. Professional organizers moeten in dergelijke situaties rekening houden met blootstelling aan complexe en risicovolle situaties. Meldingen bij en samenwerking met de **Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming** is cruciaal.

Ernstige woningvervuiling

Het begrip “Ernstige woningvervuiling” wordt gebruikt in situaties waarbij de woning dermate is vervuild dat een gevaar ontstaat voor de gezondheid en veiligheid van de bewoners of van diegenen die werken met de bewoners. De situatie wordt o.a. beoordeeld op:

- Opgehoopt vuil en afval, mogelijk met dierlijke en menselijke uitwerpselen
- Rottend voedsel
- Plagen van insecten en/of knaagdieren
- Afval dat maanden of jaren is verzameld
- Rottend hout
- Nauwelijks aanwijzingen voor onderhoud of reparaties
- Niet werkende voorzieningen binnen of buiten de woning (gas, water, elektra, riolering)

De natuurlijke ontbinding van vuil en afval draagt bij aan de groei van schimmels en bacteriële, modderachtige substanties in huis.

Ernstige woningvervuiling komt in alle soorten woningen voor, inclusief in dure villa's of wijken. Hoarding is vaak een onderdeel van de vervuilde leefsituatie (maar hoarding leidt niet altijd tot vervuiling) De ernstig vervuilde woning levert (levens)gevaarlijke situaties op. Vervuiling wordt vaak in verband gebracht met een gebrek aan sociale contacten en geestelijke en/of lichamelijke beperkingen of verslavingsproblematiek.

De client die in een ernstig vervuilde woning leeft, kan te maken hebben met juridische problemen, zoals curatele, echtscheiding, voogdij of uitzettingsprocedures. Dergelijke cliënten hebben, naast professional organizers, behoefte aan hulp door andere gespecialiseerde professionals. Professional organizers wordt aanbevolen melding te doen van ernstige woningvervuiling bij de plaatselijke autoriteiten. Voor veel andere professionals is er een meldplicht.

Afvoeren van medicijnen op de juiste wijze

Overbodige medicijnen of medicijnen die over de datum zijn, moeten op een zorgvuldige wijze worden afgevoerd. Houd hiervoor de volgende richtlijnen aan:

- Spoel medicijnen nooit door het toilet of door de gootsteen. Dit kan leiden tot ernstige (grond)watervervuiling.
- Breng medicijnen zo mogelijk terug naar de apotheek. Hiervoor wordt geen vergoeding gegeven: de apotheker kan immers niet instaan voor de kwaliteit van de medicijnen die uit zijn of haar zicht zijn geweest en mogelijk niet op de juiste wijze zijn bewaard. De medicijnen kunnen dus niet opnieuw gebruikt worden.
- Medicijnen kunnen ook ingeleverd worden bij de chemokar of de milieustraat. Aanbevolen wordt om adresgegevens te verwijderen of onleesbaar te maken vóór het inleveren.

In Nederland is het **verboden** om medicijnen in de vuilnisbak of klike te gooien. Dit brengt onverantwoorde gezondheids- en veiligheidsrisico's met zich mee voor o.a. kinderen en (huis)dieren.

AANVULLENDE ICD BRONNEN

De website van ICD bevat aanvullende bronnen die gerelateerd zijn aan de C-HS® en chronische desorganisatie. Hieronder vallen publicatie en informatiebladen over o.a. hoarding, senioren, tijdmanagement, AD(H)D, geestelijke gezondheid, communicatie en meer.

Gratis informatie

Op de website van ICD, <http://www.challengingdisorganization.org> vind je gratis informatiebladen en andere hulpmiddelen of meetinstrumenten om mee te werken. Er is ook veel informatie beschikbaar in het Engels. Neem eens een kijkje!

